

Η Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη

Κωνσταντινούπολη

Η ξακουστή και δοξασμένη πολιτεία, με τη λαμπρή, χιλιόχρονη ιστορία, που για δέκα αιώνες δέσποζε πρωτεύουσα της πιο ισχυρής αυτοκρατορίας, καύχημα κι ελπίδα για τους Έλληνες, φθόνος κι όνειρο για τους βαρβάρους. Ήταν η βασιλεύουσα, που πάνω της ήταν στραμμένα τα βλέμματα του ορθόδοξου κόσμου, που σ' αυτή συγκεντρώνονταν οι πόθοι και τα όνειρα ενός λαού. Η Πόλη που ζει ακόμα μαγική μέσα στα όνειρά μας, όνειρο κι η ίδια, τυλιγμένη μέσα στους θρύλους και τις παραδόσεις της πολύπαθης φυλής μας, που δε θέλει να το παραδεχτεί, όσα χρόνια κι αν πέρασαν από τότε, ότι την έχασε.

Θέση

Η Επτάλοφος, το κλειδί του Βοσπόρου, που στέκεται περήφανη, λες και ξέρει την αξία και τη στρατηγική της σημασία, χωρίζει δυο ηπείρους, την Ευρώπη και την Ασία κι ενώνει δυο θάλασσες, τον Εύξεινο Πόντο και τη Μεσόγειο.

Ίδρυση

Χίλια χρόνια σχεδόν πριν ο Μέγας Κωνσταντίνος αποφασίσει να την κάνει στα 324 καινούρια πρωτεύουσά του τη μεγαλύτερη χριστιανική πολιτεία Ανατολής και Δύσης, ένας Έλληνας, ο Βύζας, ο αρχηγός των Μεγαρέων αποικιστών, ξεκίνησε στα 658 π.Χ. απ' τα Μέγαρα, πέρασε το Αιγαίο, έφτασε στην Τροία, διέσχισε τα Δαρδανέλια και τη θάλασσα του Μαρμαρά και βγήκε τελικά τον Εύξεινο Πόντο.

Πριν ξεκινήσει για το μακρινό του ταξίδι, ο Βύζας είχε ρωτήσει το μαντείο των Δελφών, που να ιδρύσει τη νέα του αποικία και πήρε αυτή την απάντηση: **"απέναντι από τους τυφλούς!"**.

Το αρχαίο Βυζάντιο

Μόνο όταν έφτασε στο Βόσπορο, κατάλαβε τι εννοούσε ο χρησμός. Στην ασιατική ακτή, απέναντι από τη στεφανωμένη με λόφους τριγωνική χερσόνησο, που αποτελούσε το τέλος της ευρωπαϊκής γης, άλλοι Έλληνες είχαν κτίσει κιόλας μια πόλη, τη Χαλκηδόνα. Και θα έπρεπε να ήταν τυφλοί, αφού δε μπόρεσαν να συνειδητοποιήσουν την αναμφισβήτητη υπεροχή του τοπίου που εκτεινόταν απέναντί τους, μπροστά στα μάτια τους. Εκεί το 667

π.Χ. οικοδόμησε ο Βύζας την πόλη του, που ονομάστηκε Βυζάντιο, μέχρι την εποχή που ο Μέγας Κωνσταντίνος την έκανε πρωτεύουσά του. Πήρε τ' όνομα **"Νέα Ρώμη"** ή **"Δεύτερη Ρώμη"**, για να γίνει αργότερα η Κωνσταντινούπολη, η πόλη του Κωνσταντίνου.

Η Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη

Η Νέα Ρώμη προοριζόταν από την αρχή να γίνει η λαμπρότερη πολιτεία που υπήρξε ποτέ. Χαράχτηκαν δρόμοι και πλατείες, στολίστηκε με περίφημα οικοδομήματα, παλάτια, αρχοντικά, λουτρά. Με το πέρασμα των χρόνων καινούρια οικοδομήματα, δημόσια κτίρια, σχολεία, στάδια, αγορές, κάστρα, πύργοι και ναοί, περίφημοι για την αρχιτεκτονική και τον πλούτο τους, με σπουδαιότερο αντιπρόσωπό τους, τον ανυπέβλητο ναό της Αγίας Σοφίας, προστέθηκαν κι έδωσαν στην Κωνσταντινούπολη τη λαμπρότητα και το μεγαλείο, που την έκανε το καύχημα της βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Πολύ νωρίς η πόλη οχυρώθηκε με τείχη που την περιτριγύριζαν από ξηρά και θάλασσα, δίπλα με βαθιά τάφρο και πρόχωμα ανάμεσά τους. Ο Θεοδόσιος ο Β', ο Ηράκλειος, ο Λέοντας ο Αρμένιος, ο Λέοντας ο Ίσαυρος, ανοικοδόμησαν και συμπλήρωσαν τα τείχη, που πρώτος ο Μ. Κωνσταντίνος έχτισε.

Πολυάριθμες πύλες εξασφάλιζαν την έξοδο και την είσοδο στην Πόλη από τα τείχη. Από αυτές έγιναν γνωστές: η Χρυσή Πύλη, για τη μεγαλόπρεπη διακόσμησή της, από όπου έμπαιναν θριαμβευτές οι αυτοκράτορες που επέστρεφαν από νικηφόρες εκστρατείες και η Κερκόπορτα, που σύμφωνα με την παράδοση, από αυτήν μπήκαν στην Πόλη οι Τούρκοι στρατιώτες του Μωάμεθ στις 29 του Μάη του 1453. Ακόμη, περίφημη είναι η πύλη του Αγ. Ρωμανού που γνώρισε πολλές επιθέσεις και σ' αυτήν έπεσε, στην ανέλπιδη μάχη, ο τελευταίος αυτοκράτορας.

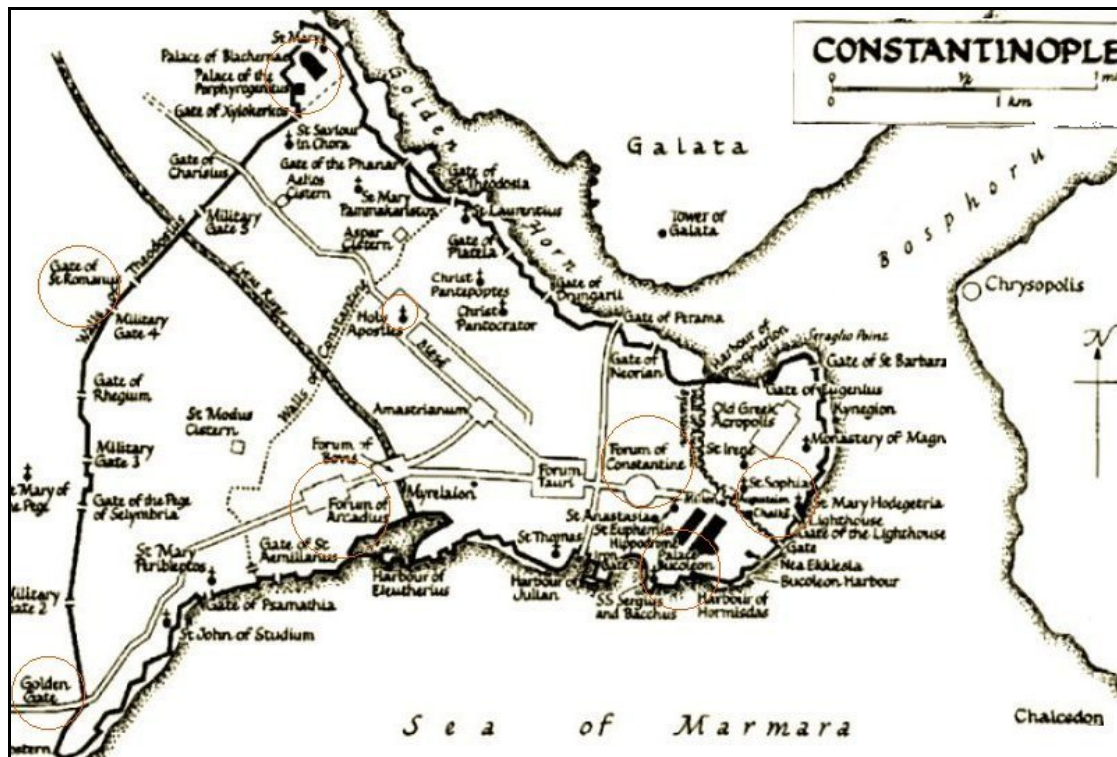
Η σπουδαία γεωγραφική θέση της Κωνσταντινούπολης

Η θέση της Κωνσταντινούπολης ήταν εξαιρετική. Ήταν σταυροδρόμι των δρόμων που ένωναν την Ευρώπη με την Ασία , τον Εύξεινο Πόντο με το Αιγαίο και τη Μεσόγειο .Εκεί κατέληγε η Εγνατία Οδός και από εκεί ξεκινούσαν οι εμπορικοί επαρχιακοί δρόμοι προς τη Μικρά Ασία και τις επαρχίες της Ανατολής .Όλος ο πλούτος κατευθυνόταν προς την Πόλη . Η νέα πρωτεύουσα ήταν οχυρωμένη από στεριά και θάλασσα ,στολισμένη με υπέροχα κτίρια και έργα τέχνης. Τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής της ονομάστηκε **Βυζάντιο** προς τιμήν του ιδρυτού της, του Βύζαντα. Επί Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, μετά τις εργασίες ανοικοδόμησής της υπό του αυτοκράτορα Μέγα Κωνστ/νου, ονομάστηκε **Κωνσταντινούπολη**. Μετά την κατάκτησή της από τους Τούρκους, όμως, ονομάζεται **Ιστανμπούλ**.

Φωτογραφία από δορυφόρο

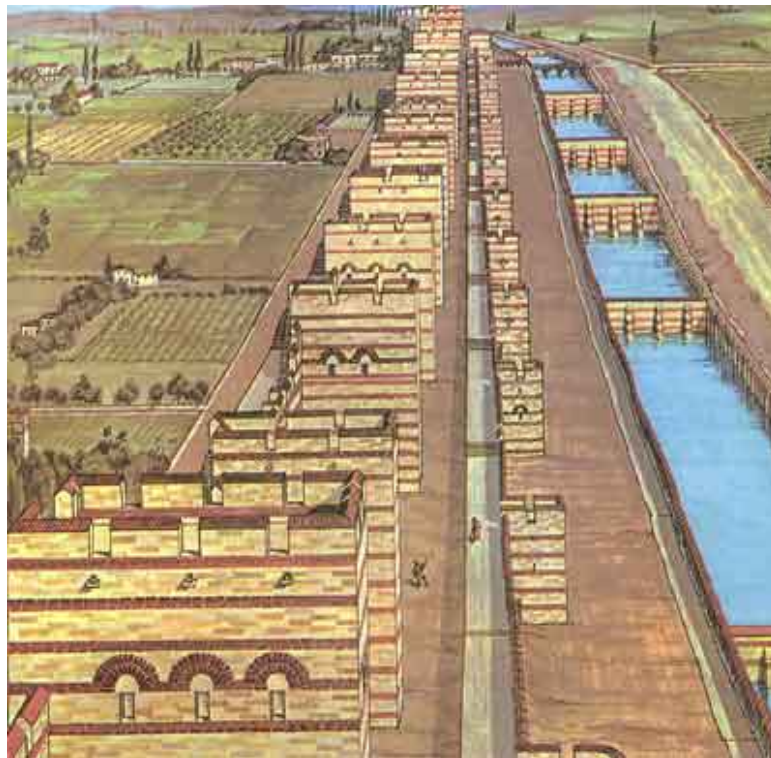
Αναπαράσταση της Κωνσταντινούπολης κατά τη βυζαντινή περίοδο

Η τέλεια οχύρωση της Κωνσταντινούπολης

με τα τείχη της

Εικόνες από την Κωνσταντινούπολη του χθες και του σήμερα

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΣΗΜΕΡΑ

Η γεωγραφική θέση της Κωνσταντινούπολης είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας στην εξέλιξή της σαν μια μητρόπολη του κόσμου. **Είναι η μοναδική πόλη στον κόσμο που έχει χτιστεί πάνω σε δυο ηπείρους.**

Η πόλη αποτελείται από τρία τμήματα. Το τμήμα που ονομάζεται "Ιστορική Χερσόνησος" στην ευρωπαϊκή πλευρά, νότια του Κεράτιου κόλπου, το τμήμα της περιοχής Γαλατά που βρίσκεται στα βόρεια του Κεράτιου και το τμήμα της Νέας Πόλης στην ασιατική πλευρά.

Η Πόλη είναι κτισμένη πάνω σε μια έκταση 7.500 τετρ. χλμ. με 150 χλμ μήκος και 50 χλμ πλάτος. Ο πληθυσμός της είναι γύρω στα 18 εκατομμύρια, αλλά λόγω τον συνεχών μεταναστεύσεων και των πολλών παιδιών που κάνει κάθε οικογένεια, αυξάνεται κάθε χρόνο τουλάχιστον 500.000 άτομα. Στην ανατολική και δυτική πλευρά της πόλης κάθε χρόνο προσθέτονται 1.000 δρόμοι. Η αύξηση του πληθυσμού της πόλης είναι γύρω στο 5% ετησίως και κάθε 12 χρόνια ο πληθυσμός της διπλασιάζεται. Τα 20% του γενικού πληθυσμού της Τουρκίας κατοικεί στην Κωνστ/πολη. Τα αρχαιολογικά πλούτη της Πόλης ισοδυναμούν στα μισά όλης της Τουρκίας.

Η ευρωπαϊκή πλευρά είναι το εμπορικό κέντρο, ενώ στην ασιατική πλευρά υπάρχουν κατά πλείστον κατοικίες. Η Κωνστ/πολη ενώνει την Ευρώπη με την Ασία και είναι κτισμένη πάνω στα στενά του Βοσπόρου που ενώνουν τη Μαύρη Θάλασσα με τη θάλασσα του Μαρμαρά. Ο Κεράτιος κόλπος, με 7 χλμ μήκος, χωρίζει στα δυο την ευρωπαϊκή πλευρά της πόλης. Λόγω της θέσεως που βρίσκεται μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, απέκτησε μεγάλη γεωπολιτική σημασία και γι' αυτό τα κράτη που αποσκοπούσαν να κυριεύσουν τις δυο ηπείρους προσπαθούσαν πρώτα να κατακτήσουν την Πόλη.

Σήμερα συνεχίζει ακόμα να είναι οικονομικό και πολιτικό κέντρο για τα βαλκανικά κράτη, για τα κράτη της Μέσης Ανατολής, για την Ρωσία και για τα Τουρκικά κράτη της κεντρικής Ασίας. Η Κωνστ/πολη, και γεωγραφικά και πληθυσμιακά είναι από τις πιο μεγάλες πόλεις της Ευρώπης.

ΠΟΛΥΜΕΣΑ

 [Κωνσταντινούπολη - Ω! του Κωνσταντίνου καλλιπολις ερασμία...](#)

(Αρχείο ντοκιμαντέρ της EPT)